خراسان روزنامه صبح ایران
پنج‌شنبه ۲۳ اردیبهشت ۱۳۹۵ .۵ شعبان ۱۴۳۷ . شماره ۱۹۲۵۳

حضور ۱۳ نخبه جهان اسلام در پیش نشست گفت‌وگوهای فرهنگی ایران و جهان عرب

رئیس سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی گفت: پیش‌نشست گفت‌وگوهای فرهنگی ایران و جهان عرب با حضور ۱۳ نخبه جهان اسلام در دانشگاه شهید بهشتی برگزار خواهد شد. به گزارش خبرنگار آیین و اندیشه خبرگزاری فارس، ابوذر ابراهیمی ترکمان گفت: نخبگان این کشورها را به گفت‌وگوی سازنده دعوت می کنیم تا روابط فرهنگی گسترده شود و کشورهای عربی با واقعیت‌های ایران آشنا شوند.

فضایل اخلاقی امام سجاد(ع) در آثار علمای اهل سنت

جواد نوائیان رودسری
info@khorasannews.com

شیعیان، تنها گروهی از مسلمانان نیستند که شیفته شخصیت و سیره علمی و عملی امام سجاد(ع) هستند؛ کتاب‌های علمای مشهور اهل‌سنت نیز، مشحون از توصیف سجایای اخلاقی و عبادی امام زین‌العابدین(ع) است. «ابی نعیم اصفهانی»، محدث شهیر اهل‌سنت، از امام‌سجاد(ع) با عبارت «زین‌العابدین و منار القانتین، کان عابداً وفیاً و جواد حفیاً» یاد می‌کند، (حلیة‌الاولیاء؛ص۱۳۳) و «محمد بن احمد ذهبی» درباره آن حضرت می‌نویسد: «به راستی، که به سبب شرافت، دانش، معرفت و اندیشه بی مانندش، شایسته امامت و رهبری بود.» (سیر اعلام النبلاء؛۳۹۸) بی‌تردید، این سجایای والای اخلاقی و انسانی، در کنار دعاهای روح‌بخش و سرشار از آموزه‌های ناب اسلامی، نقش مهمی در گسترش آموزه‌های اصیل اسلامی، در دوران پر اختناق اموی داشت.

■ توصیف شخصیت امام زین‌العابدین(ع) در آثار علمای اهل‌سنت

«فَرَزدَق»، شاعر معروف عرب، در قصیده‌ای که شهرت فراوانی دارد، به بیان گوشه‌ای از ابعاد شخصیت بی بدیل امام زین‌العابدین(ع) می‌پردازد و می‌سراید: «هذا الذی تعرف البطحاءُ وطأتُه ** والبیت یوفه والحَل و الحرم / هذا ابن خیر عبادا... کلّهم ** هذا التقی النقّی الطاهر العلم / هذا ابن فاطمه، ان کنت جاهله ** بجدّه انبیا ا... قد خُتموا / و لیس قولک من هذا بضائره ** العرب تعرف من انکرت و العجم / کلتایدیه غیاث عمّ نَفعهما ** تُستَوکفان ولایعروهما عدم؛ او که تو نمی‌شناسی، همان کسی است که سرزمین بطحا جای گام‌هایش را می شناسد و کعبه و حَل و حرم در شناختن او، همدم و هم قدمند / او فرزند بهترین تمامی بندگان خداست؛ او همان شخصیت منزه از هر آلودگی و زشتی و پیراسته از هر عیب و علت و مبرا از هر تهمت و کاستی و کوه بلند علم و فضیلت و خورشید عظیم هدایت است / او فرزند فاطمه(س) است؛ اگر تو نسبت به نسب او جهل داری بدان که او همان کسی است که با جدّش، سلسله انبیا ختم شده است / این که گفتی: این کیست؟ باعث کاستن از عظمت و جلوه جلال و شکوه شخصیت او نمی‌شود، زیرا، آن کسی که تو او را نمی‌شناسی، عرب و عجم هر دو او را به خوبی می شناسند / هر دو دستش ابری فیاض و رحمت گستر است که باران فیض را فرو می‌بارد و جود و عطایش، هیچ‌گاه کاستی نمی‌پذیرد.» (حلیة‌الاولیاء؛۱۳۹) ظاهراً «فرزدق» این قصیده شورانگیز را در پاسخ به بی‌احترامی «هشام بن عبدالملک» نسبت به امام سجاد(ع)، در مسجدالحرام، سروده است. «ابن عماد»، محدث و عالم حنبلی، پس از آوردن شعر «فرزدق» در کتابش، می‌نویسد: «هنگامی که هشام این قصیده را شنید، برآشفت و فرزدق را زندانی کرد. علی بن حسین(ع)، ۱۲ هزار درهم [به عنوان صله] برای فرزدق فرستاد، اما او نپذیرفت و گفت: من به خاطر خداوند مدح گفتم و پاداشی طلب نمی کنم. امام زین‌العابدین(ع) به او پیغام داد: ما اهل بیت، زمانی که مالی را به کسی بخشیدیم، باز نمی‌ستانیم. آنگاه فرزدق صله علی بن حسین(ع) را پذیرفت.» (شذرات الذهب؛ ص۶۱) «شهاب زُهری»، محدث مشهور اهل‌سنت، که روزگاری در مدینه، از امام علی بن حسین(ع) روایاتی فرا گرفته و محضر آن حضرت را درک کرده بود، هرگاه سخنی درباره امام سجاد(ع) می‌شنید، می‌گریست و می‌گفت: «او سرور و پیشوای عبادت کنندگان است.» (حلیة‌الاولیاء؛ ص۱۳۵) «زُهری» بارها گفته بود که «کسی از اهل بیت پیامبر(ص) را نمی‌شناسد که برتر از علی بن حسین(ع) باشد.» (کشف‌الغمه؛ص۸۶) «محمودبن عمر زمخشری»، محدث و عالم معتزلی، در کتاب خود از معرفت و عبادت امام سجاد(ع) بسیار سخن گفته است. «زمخشری» می‌نویسد که شبی امام(ع) برای اقامه نافله شب برخاست و دست خود را برای وضو در آب فرو برد، «ثم رفع رأسه إلی السماء و القمر و الکواکب، ثم جعل یفکّر فی خلقها حتی أصبح و أذن المؤذّن و یده فی الماء؛ سپس سرش را به سوی آسمان و ماه و ستارگان بلند کرد و در آفرینش آنها به تفکر پرداخت تا آن که صبح شد و مؤذن ندای اذان را سر داد، در حالی که دست آن حضرت هنوز در آب بود.» (ربیع‌الابرار؛ص۱۰۸)

■ در اندیشه محرومان

«ابن شهرآشوب ساروی» روایتی از امام صادق(ع) نقل کرده است که فرموده‌اند: «هنگامی که امام‌سجاد(ع) به عبادت می‌ایستاد، کسی مانند او نبود. رنگ چهره‌اش به سبب شب‌زنده‌داری پریده و چشم‌هایش از شدت گریه سرخ شده، پایش به سبب ایستادن در محراب ورم کرده بود و بر پیشانی مبارکش، آثار سجده دیده می‌شد. هر کس او را به این حال می‌دید، متأثر می‌شد و می‌گریست.» (المناقب؛ ص۱۴۹) با این حال، این کثرت عبادت، آن حضرت را از احوال بندگان خدا غافل نمی‌کرد. رسیدگی به محرومان و فقرا، یکی از بخش‌های مهم زندگی امام سجاد(ع) بود.

> امام سجاد(ع) در پاسخ به طعنه بدخواهان به ایشان، به دلیل همنشینی با محرومان، فرمودند: «خداوند هر پستی را با اسلام به بلندی تبدیل و هر نقصی را با آن کامل و هر لئیمی را در پرتو آن کریم کرد. پس هیچ فرد مسلمانی پست نیست و جز جاهلیت را پستی نتوان نامید.»

«ابی نعیم اصفهانی» می‌نویسد: «لمامات علی بن الحسین، فغسله، وجلوینظرون الی آثار سواد، بظهره. فقالو: ماهذا؟ فقیل: کان یحمل جرب الدقیق لیلا علی ظهره، یعطیه فقراء اهل المدینه؛ هنگامی که امام سجاد(ع) به شهادت رسید، در زمان غسل دادن پیکر مطهرش، آثار کبودی بر پشتش و شانه‌اش دیدند. پرسیدند: این‌ها چیست؟ گفتند: او شبانگاه کیسه‌های غذا و آرد را بر پشتش حمل می کرد و آنها را به فقرای شهر مدینه می‌داد.» (حلیة‌الاولیاء؛ ص۱۳۶) «ذهبی» نیز، در کتاب خود به این برنامه همیشگی امام زین‌العابدین(ع) اشاره می کند و به نقل از «محمد بن اسحاق» می‌نویسد: «گروهی از مردم فقیر مدینه، با غذاهایی روزگار می گذراندند که نمی‌دانستند از کجا می‌آید. پس از شهادت امام سجاد(ع) فهمیدند که آن حضرت شب‌هنگام برای آنها غذا می‌آورده است.» (سیر اعلام النبلاء؛ص۳۹۳) او از «عمرو بن ثابت» نقل می کند که گفت: «هنگامی که علی بن حسین به شهادت رسید، آثار کیسه‌های آرد و غذایی که شب‌ها برای فقرا می‌برد، بر پشتش یافتیم.» (همان) «ابی نعیم اصفهانی» از «ابوحمزه ثمالی» نقل کرده است: «علی بن حسین(ع)، شبانه، بر پشتش کیسه‌های آرد را حمل می کرد و آنها را صدقه می‌داد و می فرمود: صدقه‌ای که در خفا داده شود، خشم پروردگار را فرو می‌نشاند.» (حلیة‌الاولیاء؛ص۱۳۵)

■ احترام به حقوق دیگران

امام سجاد(ع) خود را برتر از دیگران نمی‌دانست. آن حضرت با محرومان و بردگان نشست و برخاست می کرد و آن را عملی می‌دانست که رضایت خداوند را در پی دارد. «ذهبی» می‌نویسد: «علی بن حسین(ع) با مرکبش از مکه خارج شد و در راه، همنشین برده‌ای به نام أسلم بود. به او گفتند: قریش تو را دعوت کرده است و تو با غلامی از بنی‌عدی می‌نشینی. آن حضرت فرمود: مرد با کسی همنشین می‌شود که برای او منفعتی [رضای خدا] در پی داشته باشد.» (سیر اعلام النبلاء؛ص۳۸۸) امام سجاد(ع) در پاسخ به طعنه بدخواهان به ایشان، به دلیل همنشینی با محرومان، فرمودند: «خداوند هر پستی را با اسلام به بلندی تبدیل و هر نقصی را با آن کامل و هر لئیمی را در پرتو آن کریم کرد. پس هیچ فرد مسلمانی پست نیست و جز جاهلیت را پستی نتوان نامید.» (الکافی؛ ۳۴۵) امام زین‌العابدین(ع)، هرگز از جایگاه اجتماعی و وابستگی نسبی به رسول خدا(ص)، به سود خود استفاده نکرد. بسیار پیش می‌آمد که در سفرها و به ویژه سفر حج، نام و نسب خود را از کاروانیان پنهان می کرد و به خدمت همسفرانش مشغول می شد. «رسول جعفریان» در این باره می‌نویسد: «در مسافرت نسبش را از همراهان پنهان می کرد. از ایشان سؤال شد: ما با لک اذا سافرت کتمت نسبک اهل الرفقه؟ [چرا نَسَبَت را از همسفرانت پنهان می کنی؟] آن حضرت فرمود: أکره أن آخذ برسول ا... ما لا أعطی مثله؛ دوست ندارم به نام رسول خدا چیزی را بگیرم که نمی‌توانم مانند آن را به دیگری بدهم... جویریه بن اسماء می گوید: ما أکل علیّ بن الحسین من قرابته من رسول ا... درهماً، او از بابت خویشی خود با رسول خدا صلّی ا... علیه و آله درهمی استفاده نکرد.» (حیات فکری و سیاسی امامان شیعه(ع)؛ ص۲۶۴) امام(ع) برای حقوق مردم، ارزش فراوانی قائل بود. «ذهبی» می‌نویسد: «هنگامی که علی بن حسین، سواره در مدینه حرکت می کرد، به هیچ کس نمی گفت: راه بده... راه بده! و می فرمود این راه مشترک است و من نمی‌توانم احدی را از عبور از آن نهی کنم.» (سیر اعلام النبلاء؛ص۳۹۸)

■ بی‌پرده با فریب‌خوردگان و گمراهان

سیره امام سجاد(ع)، در دورانی که حاکمیت فاسد اموی در پی خشکاندن ریشه‌های اخلاق اسلامی بود، عطر خوش مکارم اخلاق را در فضای محنت‌زده جامعه، می‌پراکند و دل‌ها را به سوی خود می کشاند. آن حضرت، در شرایطی که مردم، ظرفیت خود را برای دریافت و پذیرش آموزه‌های ناب اسلامی، رفته رفته از دست می‌دادند، با ابزار دعا به میدان آمد و قلب‌های زنگار گرفته را با یاد خداوند و بیان حقیقت دین، صیقل داد؛ با این وجود، هرگاه فرصتی پیش می‌آمد، با کسانی که در پی ضربه زدن به معارف دینی بودند، نیز بی پرده سخن می گفت. نامه امام سجاد(ع) به «شهاب زُهری»، محدث مشهور اهل‌سنت که مدتی را نزد امام(ع) به فراگیری احادیث گذرانده بود، یکی از این مواضع بی‌پرده است که امام(ع)، پس از پیوستن «زُهری» به دربار اموی و همکاری با حاکمان ستم‌پیشه، خطاب به او نوشت. امام سجاد(ع) در بخشی از این نامه می‌نویسد: «خدا، ما و تو را از فتنه‌ها حفظ کند و تو را از [گرفتاری به] آتش [دوزخ] حفظ کند، تو در حالتی قرار گرفته‌ای که هر کس این حالت تو را بشناسد، شایسته است به حال تو ترحم کند. نعمت‌های گوناگون خدا بر تو سنگینی کرده است: خداوند بدن تو را سالم و عمرت را طولانی کرده است و چون خداوند تو را حامل علوم قرآن و فقیه و آشنا به احکام دین و عارف به سنت پیامبر(ص) قرار داده، حجت او بر تو تمام شده است... ببین فردا که در پیشگاه خدا ایستادی و خداوند از تو پرسید که شکر نعمت‌های او را چگونه گزاردی و در برابر حجت‌های او چگونه به وظایف خود عمل کردی، وضع تو چگونه خواهد بود؟ گمان نکن که خداوند عذر تو را خواهد پذیرفت و از تقصیرت در خواهد گذشت، هرگز! خداوند در کتاب خود از علما پیمان گرفته است که حقایق را برای مردم بیان کنند... بدان! کمترین چیزی که کتمان کردی و سبک‌ترین چیزی که بر دوش گرفتی، این است که وحشت ستمگر را به آرامش تبدیل کردی و چون به او نزدیک شدی و هر بار تو را دعوت کرد، اجابت کردی؛ راه گمراهی را برای او هموار کردی. چقدر می‌ترسم که در اثر گناهانت، فردا جایگاهت با خیانتکاران یکی باشد و به خاطر آنچه به ازای همکاری با ستمگران به چنگ آورده‌ای، بازخواست شوی. چیزهایی که حق تو نبود، وقتی به تو دادند، گرفتی و به شخصی نزدیک شدی که هیچ حقی را به کسی باز نگردانده است. هنگامی که او تو را به خود نزدیک کرد، هیچ باطلی را بر طرف نکردی و کسی را که دشمن خداست، به دوستی برگزیدی. آیا چنین نبود که وقتی او تو را دعوت و مقرب خود کرد، [حاکمان] از تو محوری ساختند که سنگ آسیاب مظلمه‌هایشان، بر گرد آن می‌چرخد و تو را پلی قرار دادند که از روی آن، به سوی کارهای خلافشان عبور می کنند و نردبانی ساختند که از آن به بام گمراهی و ضلالتشان بالا می‌روند؟ تو [مردم را] به سوی گمراهی آنان دعوت و راه آنان را طی می کنی. آنان به وسیله تو، در علما ایجاد شک و دل‌های جاهلان را به سوی خود جذب کردند. هوشیار و بیدار باش که به این وسیله به تو اعلام خطر شد، [و در جهت اصلاح] گام بردار که [فعلا] به تو مهلت داده شده است. آیا نمی بینی که چقدر در نادانی و غرور فرورفته‌ای و مردم چقدر در گرفتاری و فتنه به سر می برند؟! تو آنان را گرفتار کردی و مردم با دیدن وضع و موقعیت تو، دستاوردهای خود را نادیده گرفته، شیفته مقام و منصب تو شدند و دل‌هایشان مشتاق است که به رتبه علمی تو نایل شوند یا به مقام و منصب تو برسند و به این ترتیب، در اثر فرتار و حرکت تو، در دریایی [از گمراهی] سقوط کردند که عمق آن ناپیداست و به گرفتاری دچار شدند که ابعاد آن نامعلوم است. خدا به داد ما و تو برسد که او فریادرس [درماندگان] است. اینک، از تمام منصب‌ها و ستم‌های خود کناره گیری کن، تا به پاکان و صالحان پیشین بپیوندی؛ آنان که اینک، در کفن‌های پوسیده در آغوش خاک خفته‌اند، شکم‌هایشان به پشت‌هایشان چسبیده است، بین آنها و خداهیچ حجاب و حایلی نیست، دنیا آنان را فریب نمی دهد و آنان شیفته دنیا نمی شوند.» (سیره پیشوایان؛ص۲۹۱)

> «ابی نعیم اصفهانی»، محدث شهیر اهل‌سنت، از امام سجاد(ع) با عبارت «زین‌العابدین و منار القانتین، کان عابداً وفیاً و جواد حفیاً» یاد می کند و «محمد بن احمد ذهبی» درباره آن حضرت می‌نویسد: «به راستی، که به سبب شرافت، دانش، معرفت و اندیشه بی مانندش، شایسته امامت و رهبری بود.»

منابع
۱- سیر اعلام النبلاء؛ محمدبن احمد ذهبی؛ مؤسسه الرسالة؛ بیروت؛ ۱۴۱۴ هـ.ش؛ جلد ۴
۲- حلیة الاولیاء وطبقات الاصفیاء؛ ابی نعیم اصفهانی؛ دارالفکر؛ بیروت؛ ۱۴۱۶ هـ.ش؛ جلد ۳
۳- شذرات الذهب فی اخبار من ذهب؛ ابن حماد، عبدالحی بن احمد؛ دار ابن کثیر؛ بیروت؛ ۱۴۰۶ هـ.ق؛ جلد ۲
۴- کشف الغمه فی معرفة الائمه؛ علی بن عیسی اربلی؛ بنی هاشمی؛ تبریز؛ ۱۳۸۱؛ جلد ۲
۵- ربیع الابرار و نصوص الاخبار؛ محمود بن عمر زمخشری؛ مؤسسه اعلمی للمطبوعات؛ بیروت؛ ۱۴۱۲ هـ.ق؛ جلد یک
۶- المناقب؛ محمد بن علی بن شهرآشوب؛ علامه؛ قم؛ جلد ۴
۷- الکافی؛ محمد بن یعقوب کلینی؛ دارالکتب الاسلامیه؛ تهران؛ ۱۴۰۷ هـ.ق؛ جلد ۵
۸- حیات فکری و سیاسی امامان شیعه(ع)؛ رسول جعفریان؛ انصاریان؛ قم؛ ۱۳۸۴
۹- سیره پیشوایان؛ مهدی پیشوائی؛ مؤسسه امام صادق(ع)؛ قم؛ ۱۳۸۱

مشاوره حقوقی

خوانندگان محترم! در صفحه حقوقی روزنامه خراسان، پاسخگوی پرسش‌های حقوقی شما هستیم. شما می توانید پرسش های خود را در تمام زمینه های حقوقی، از طریق پیامک به شماره ۲۰۰۰۹۹۹ ارسال کنید. لطفاً در ابتدای متن پیامک حتما کلمه «حقوقی» را قید فرمایید.

پرسش:
از کسی طلبکار بودم و چک‌هایش را برگشت زدم. حال، او فوت کرده است. چگونه می توانم به حق و حقوقم برسم؟

پاسخ:
با توجه به اینکه صادر کننده چک فوت کرده، طرح شکایت کیفری منتفی است. در صورتی که پیش از فوت، علیه صادر کننده چک به اتهام صدور چک بلامحل شکایت کرده باشید، با فوت او رسیدگی متوقف و قرار منع تعقیب صادر خواهد شد.
شما می توانید برای وصول طلب خود دادخواستی به خواسته مطالبه وجه چک به انضمام کلیه خسارات دادرسی علیه وارثان بدهکار به دادگاه محل بانک محال علیه (یعنی بانک صادر کننده دسته چک) یا در دادگاه محلی که آخرین محل سکونت یا اقامتگاه متوفی بوده است (در صورتی که هنوز ترکه تقسیم نشده باشد) تقدیم کنید. ماده ۲۳۲ قانون امور حسبی بیان می کند: «دعوی برمیت اعم از دین یا عین باید به طرفیت ورثه و یا نماینده قانونی آن‌ها اقامه شود...» اصولاً وارثان هر شخص پس از فوت او مسئول پرداخت دیون وی هستند، مگر اینکه یا تا یک ماه پس از فوت مُوَرّث به دادگاه اعلام کنند که ترکه رارد می کنند یا ثابت کنند ترکه متوفی تکافوی دیون وی را نمی کند. یعنی ثابت کنند که از متوفی چیزی به ارث نمانده است.
ماده ۲۴۸ قانون امور حسبی در این زمینه بیان می کند: «در صورتی که ورثه ترکه را قبول نمایند (یا در مهلت مقرر رد نکنند) هر یک مسئول ادای تمام دیون به نسبت سهم خواهند بود مگر اینکه ثابت کنند دیون متوفی زاید بر ترکه بوده یا ثابت کنند که پس از فوت متوفی، ترکه بدون تقصیر آن‌ها تلف شده و باقی مانده ترکه برای پرداخت دیون کافی نیست که در این صورت، نسبت به زائد از ترکه مسئول نخواهند بود.» در صورتی که هر یک از وارثان قصد «رد ترکه» را داشته باشد باید این امر را ظرف یک ماه از تاریخ فوت متوفی به دادگاه اعلام کند. عدم اعلام «رد ترکه» در مهلت مقرر قانونی، در حکم قبول ترکه است. در این صورت، ورثه به نسبت سهم خود، مسئول پرداخت بدهی های متوفی می باشند.
ماده ۲۵۰ قانون امور حسبی در این باره بیان می کند: «رد ترکه باید در مدت یک ماه از تاریخ اطلاع وارث به فوت مورث به عمل آید اگر در مدت نامبرده رد ترکه به عمل نیاید در حکم قبول ... خواهد بود.» در صورتی که ماترک تقسیم نشده و اموال غیرمنقول و منقول یا حساب بانکی به نام متوفی وجود داشته باشد با تامین خواسته می توان اموال مذکور را تا زمان صدور حکم قطعی، توقیف و از نقل و انتقال آن جلوگیری کرد.

پرسش:
یک سال است که منزل اجاره‌ای را به صاحبخانه تحویل داده‌ام، اما او از دادن لوستر و پرده متعلق به من که در منزل نصب است، خودداری می کند. چه باید بکنم؟

پاسخ:
ابتدا با ارسال اظهارنامه ای به نشانی صاحبخانه از وی درخواست کنید اموالی را که از شما نزد وی باقی مانده است مسترد کند. در صورتی که ظرف مهلت معقولی از بازگرداندن اموال شما خودداری کرد، می توانید علیه وی در دادسرا شکایت «خیانت در امانت» طرح کنید یا با تقدیم دادخواست علیه صاحبخانه دعوای الزام به استرداد اموال طرح نمایید.
این دعوا با توجه به ارزش اموال در شورای حل اختلاف (در صورتی که ارزش اموال کمتر از بیست میلیون تومان است) یا در دادگاه حقوقی محل سکونت صاحبخانه (در صورتی که ارزش اموال بیش از بیست میلیون تومان است) قابل طرح است.
ماده ۶۷۴ قانون مجازات اسلامی بیان می کند: «هر گاه اموال منقول یا غیر منقول یا نوشته هایی از قبیل سفته و چک و قبض و نظایر آن به عنوان اجاره یا امانت یا رهن یا برای وکالت یا هر کار با اجرت یا بی اجرت به کسی داده شده و بنابراین بوده است که آن اشیاء مذکور مسترد شود یا به مصرف معینی برسد و شخصی که آن اشیاء نزد او بوده آنها را به ضرر مالکین یا متصرفین آنها استعمال یا تصاحب یا تلف یا مفقود نماید به حبس از شش ماه تا سه سال محکوم خواهد شد.»
در هر صورت، بار اثبات دعوا با شماست. به عبارت دیگر، شما باید با استناد به ادله اثبات دعوا به قاضی ثابت کنید که اموالتان نزد صاحبخانه امانت بوده و او از بازگرداندن آنها خودداری می کند. به طور کلی، دلایلی که می‌توان به وسیله آن‌ها ادعای خود را در دادگاه اثبات کرد، مطابق ماده ۱۲۵۸ قانون مدنی از این قرار است: ۱- اقرار، ۲- اسناد کتبی، ۳- شهادت، ۴- امارات، ۵- قسم.

سخن اندیشه

روش آراستگی به ادب اسلامی در کلام امام سجاد(ع)

حجت‌الاسلام دکتر جواهری
عضو هیئت علمی دانشگاه فردوسی

راهکارهای آراستگی به ادب اسلامی چیست؟ اصول سازنده ادب کدام است؟
چگونه می توان به ادب اسلامی رسید؟ شاخص اساسی ادب شناسی چه می باشد؟ اهل بیت علیهم السلام اسوه های حسنه در ادب اسلامی اند. باید از گفتار و رفتار آن بزرگواران بهره برد و راهبردهای وصول به ادب را شناسایی کرد و آن‌ها را به کار بست.
راهکارهای آراستگی به ادب اسلامی و فضایل اخلاقی را می توان از گفتار امام چهارم استنباط کرد. امام سجاد علیه السلام در جمله ای کوتاه فرموده اند: إیاک ومایعتذر منه (بحار الانوار، ج۷۸، ص۱۵۲ و ۱۵۹)؛ بپرهیز از آنچه نیاز به اعتذار پیدا کند و سزاوار عذرخواهی کند. در این حدیث شریف، بهترین راهکار آراستگی به اخلاق الهی آموزش داده شده است.
انسان باید مواظب گفتار و رفتار خویش باشد و دقت کند کاری انجام ندهد که نیازمند پوزش خواهی شود و سخنی نگوید که باید بابت آن عذرخواهی کرد.
راغب اصفهانی در معنای عذر نوشته است: العُذْرُ تَحَرّی الإنسانِ ما یَمْحُو به ذُنُوبَه ... فکلُّ تَوبة عُذْرٌ ولیس کلُّ عُذْرٍ تَوبةً (المفردات فی غریب القرآن، ماده عذر، ص۳۲۷)؛ عذر، تلاش و کوشش انسان در رسیدن به چیزی است که با آن گناهانش را محو کند... پس هر توبه‌ای عذر است و هر عذری توبه نیست. مومن نباید آلوده به گناه شود زیرا نیاز به توبه دارد.
او نباید گرفتار رذایل اخلاقی شود چون نیاز به عذرخواهی خواهد داشت.
با تامل در همین جمله کوتاه و درنگ در نکته های آن، راه چگونه زیستن روشن می شود؛ ای انسان! به گونه ای زندگی کن که نیاز به توبه و عذرخواهی پیدا نکنی.

دیدگاه روز

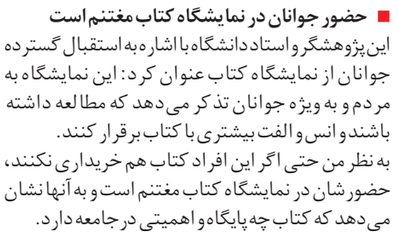

دکتر داوری اردکانی:

نمایشگاه کتاب مراسم احترام به علم است

رئیس فرهنگستان علوم ایران در حاشیه بازدید از بیست و نهمین نمایشگاه بین المللی کتاب تهران گفت: برپایی نمایشگاه کتاب، مراسم احترام به علم است و طبیعی است که هر جامعه‌ای به این مراسم نیاز دارد.

■ نباید فقط در تصورات علم را محترم دانست

به گزارش خبرگزاری کتاب ایران (ایبنا)، رضا داوری اردکانی در گفت‌وگو با ستاد خبری بیست و نهمین نمایشگاه بین المللی کتاب تهران، با بیان اینکه نمی شود فقط در تصورات خود علم را محترم دانست، افزود: باید زمینه‌ای ایجاد شود تا علم در جامعه معرفی شود و زمانی که این اتفاق رخ داد، باید به آن احترام گذاشت.

■ نمایشگاه کتاب فقط برای فروش کتاب نیست

وی ادامه داد: نمایشگاه کتاب فقط برای فروش کتاب نیست بلکه مراسمی است که در آن اهمیت کتاب نشان داده می‌شود، به ویژه در جامعه‌ای که کتاب خواندن خیلی رواج دارد.

■ حضور جوانان در نمایشگاه کتاب مغتنم است

این پژوهشگر و استاد دانشگاه با اشاره به استقبال گسترده جوانان از نمایشگاه کتاب عنوان کرد: این نمایشگاه به مردم و به ویژه جوانان تذکر می دهد که مطالعه داشته باشند و انس و الفت بیشتری با کتاب برقرار کنند.
به نظر من حتی اگر این افراد کتاب هم خریداری نکنند، حضورشان در نمایشگاه کتاب مغتنم است و به آنها نشان می‌دهد که کتاب چه پایگاه و اهمیتی در جامعه دارد.

■ مسئله ما، کم بودن طالب کتاب است

داوری اردکانی یادآور شد: دسترسی به کتاب برای فردی که اهل مطالعه و کتابخوانی است، کار سختی نیست. مسئله اصلی این است که طالب کتاب کم است که امیدواریم به مرور این موضوع بهبود پیدا کند.

تحلیل‌های روز را رصد کنید
www.Rasad.org
پایگاه تحلیلی دفتر پژوهش روزنامه خراسان

ستون «حرف مردم» روزنامه خراسان انعکاس دهنده صادق دیدگاه‌ها، نظرات، انتقادات و مشکلات شما است.
شماره پیامک 2000999
حرف‌هایتان را با ما به گوش مسئولان برسانید

تشکر و قدردانی
جناب آقای دکتر مظفری معاونت محترم استاندار و فرماندار شهرستان نیشابور
جناب آقای ارزانی ممقانی ریاست محترم اتحادیه آجیل و خشکبار ایران
جناب آقای مهندس نور بخش ریاست محترم اداره محیط زیست شهرستان نیشابور
جناب آقای مهندس سراج ریاست محترم اداره صنعت و معدن شهرستان نیشابور
جناب آقای مهندس تابعی مدیر عامل محترم شرکت شهرک صنعتی خیام
برادران گرامی و ارجمند
جناب آقای مهندس محمد رضا حیدری و جناب سرهنگ آقای هادی انجیدنی
حضور سبز شما سروران گرامی در مجتمع کشت و صنعت نگین شرق فتاحی مایه افتخار و سربلندی است قطعا بازدید شما عزیزان در افزایش انگیزه مدیران این مجتمع به منظور تحقق اقتصاد مقاومتی موثر خواهد بود از بذل عنایت شما سروران گرامی بی نهایت سپاسگزاریم.
مجتمع کشت و صنعت نگین شرق فتاحی
۹۵۰۵۲۰۵۹/ش

داماد عزیزمان
آقای دکتر محمد داوود شریفی
ارتقاء شایسته شما را به مقام شامخ دانشیاری دانشگاه تبریک عرض نموده سعادت و سربلندی شما را از خداوند خواهانیم.
فرامرزی و بانو
۹۵۰۵۰۸۳۵/ش

همسر عزیزم
آقای دکتر محمد داوود شریفی
احراز مقام دانشیاری دانشگاه را تبریک گفته از خداوند برایت سلامتی و موفقیت روز افزون را خواهانم.
دکتر راحله فرامرزی
۹۵۰۵۰۸۶۱/ش

جناب حجة‌الاسلام والمسلمین
آقای دکتر مهدی ابراهیمی
مدیر محترم گروه معارف اسلامی
ارتقاء جنابعالی را به مقام شامخ استادی
دانشگاه علوم پزشکی مشهد
تبریک می‌گوییم. این توفیق را که نشانه لطف خداوند و تلاش حضرتعالی بوده ارج نهاده، دوام عزت شما را از خداوند خواستاریم.
اعضاء هیئت علمی گروه معارف اسلامی
دانشگاه علوم پزشکی مشهد
۹۵۰۵۲۵۹۱/ش